

Andreas Wenzel

**ELEGIA || DE CAVSIS INCAR=||NATIONIS CHRISTI, SALVA=||TORIS NOSTRI, DEI
ET MA-||riae virginis filij.|| AD || ... COENOBII LEVBENSIS || Sylesiorum ad
Odrum, Abbatem virtute et || dignitate praestantem.|| scripta à || M. ANDREA
VVENCELIO || SILESIO.||**

Rostock: Lucius, Jakob d.Ä., 1577

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn895428598>

Druck Freier Zugang

DIVO
RVDOLPHO

ROM. I MP.

1-4
202

Compt

2
11

A Schriftkammer
s. d. A.

100 9/10 in Messer
und in Strauch einget.

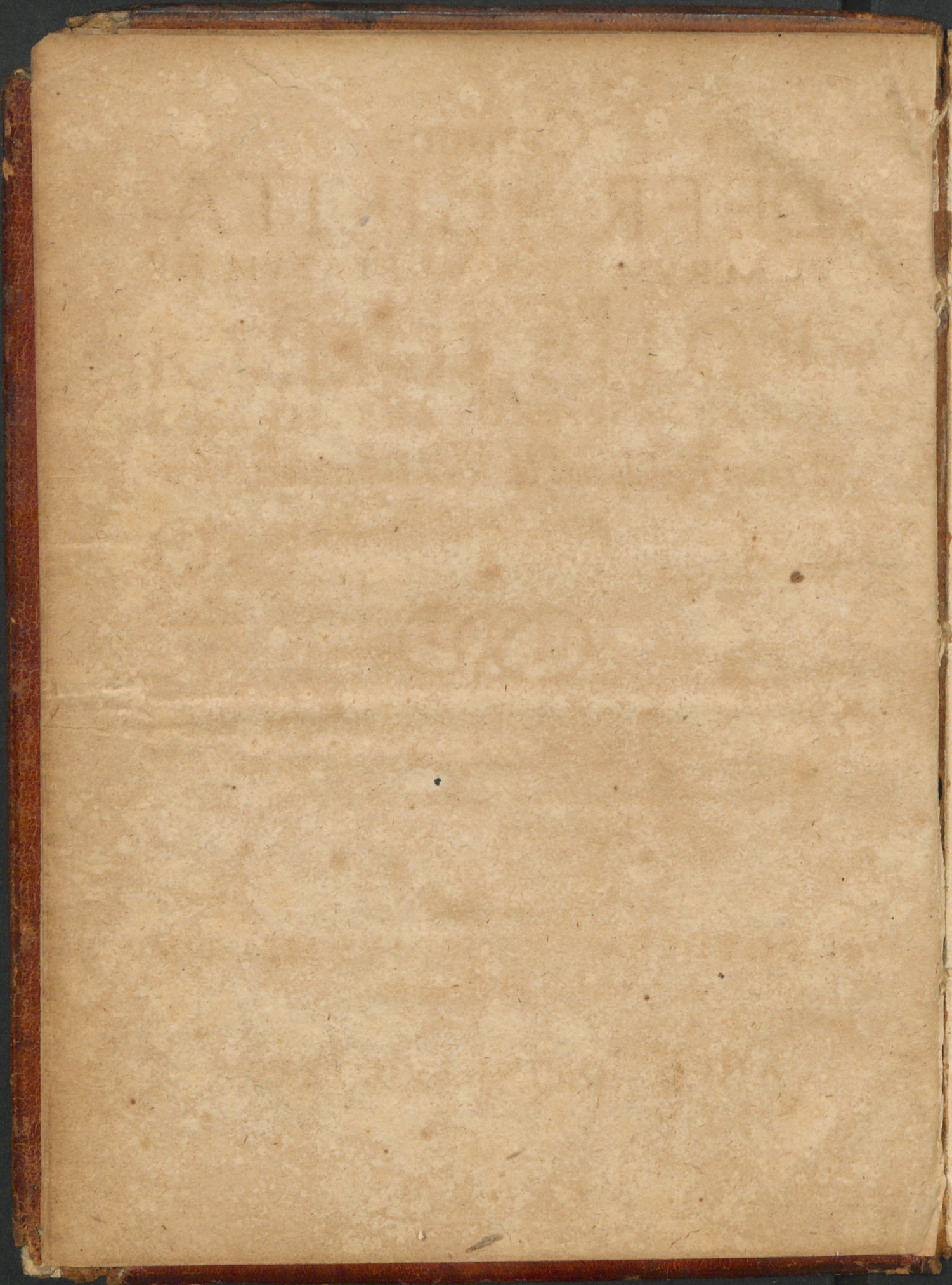
1. in Kisten
4 " "

nrk-1366/2¹⁻⁴

* XXXVIII. Qu. 72

* 6676

Universitäts-
Bibliothek
Rostock

ELEGIA
DE CAUSIS INCAR=
NATIONIS CHRISTI, SALVA
TORIS NOSTRI, DEI ET MA-
ria virginis filij.

AD
REVERENDVM ET GENERO=
SVM VIRVM, COENOBII LVBENSIS
*Sylesiorum ad Odram, Abbatem virtute &
dignitate prestantem.*

scripta à
M. ANDREA VVENCELIO
SILESIO.

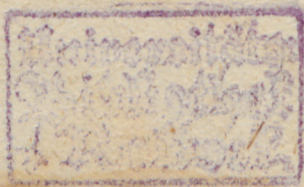
ROSTOCHII
EXCVDEBAT IACOBVS LVCIVS.

Anno ∞ D LXXVII

REVERENDO ET GE-
NEROSO VIRO DOCTRINA, VIR-
TUTE ET DIGNITATE PRAESTANTISSI-
mo Dn. ABBATI Cœnobij Leubensis Silesias-
rum ad Odram siti, Domino & Pa-
trono sua S.

Cœnobium LEVBENSE Si-
lesiorum, & Tinecense vno à Cracouia
milliario supra Vistulam situm, Cazimi-
rus I. Pol. Rex, Benedictinis Cluniaco
Galliæ, vbi & ipse monasticam antè vi-
tam egit, accitis, & in vtrumq; colloca-
tis, amplissimos his prouentus, Tineciam nimirum arcem
cum centum amplius pagis, illis Leubense oppidum attri-
buendo, fundauit: hoc vt perpetuum victoriæ & rei, con-
tra Masom, à quo Masouia dici cepit, feliciter gestæ, mo-
numentum extaret: illud verò vt cultu Sacelli, ad quod
magnus vndiq; peregrinantium concursus erat, abroga-
to, altera Silesiæ schola, Smogrouiensi Ecclesiæ adiuncta,
quæ tum ab eodem Rege Vratisslauiam in Insulam vrbi vi-
cinam, ad confluentem Odræ & Olauæ fluuiorum sitam
Bicino translata est, artium & honestæ disciplinæ esset of-
ficina. Omnibus enim, vel ex sola Collegij Osnaburgensis
constitutione, an. C. 780. facta, manifestum est: Monaste-
ria olim cœlestis doctrinæ de DEO conseruationi, artiũ
Ecclesiæ necessariarum propagationi, & selectissimæ hu-
mani generis parti, teneræ videlicet pueritiæ informandæ
destinata fuisse: vt iuuentus, velut in Ordinaria sede, ex-
cultâ: vel vicinis Ecclesiis præficeretur: vel Reipub. nego-
cijs adhibita, grauissimis deliberationibus, quæ sæpe non
tâm consilio regendæ quàm stylo & oratione formandæ
sunt, maiori cum fructu præesset. Hinc Ottonem I Hil-
desii,

desii, Conradum, Boleslai Alti fratrem apud Abbatem
Fuldensem literis & moribus informatos legimus Sic cum
& vestrum, Reuerende vir, Cœnobium, Boleslaus Altus
artium & disciplinæ domicilium, sicut tum fuit, esse vellet,
donationibus suis liberaliter auctum, ædificiis & priuile-
giis, anno 1175. exornauit, & cum Iarossao & Henrico
Barbato filiis, multos alios in nobilibus familiis natos, vt
suos ad religionis amorem accenderet, & domestico alios
exemplo ad humanitatem & artes inuitaret, in collegiis
istis institui voluit. Et Dux ipse Boleslaus loci istius Ab-
batij tantum tribuit, vt nihil nisi communicatis antè cum
ipso consiliis de rebus seruis statueret, quod & Boleslaum
Bregensem, qui ibidem informatus, & in Sacello magnificè
à se extructo anno 1347. sepultus est, fecisse legimus. His
& similibus Cœnobij vestri ornamentis permotus, cum &
nunc singulari hospitalitatis & munificentix in literatos
laude excellat, hanc Elegiam, quæ incarnationis Filij Dei
causas, spem salutis nostræ vnicam, continet, pro felici
noui anni auspicio, R. V. & vniuersæ sodalitati dedica-
tam, Strenæ loco ad vos mittendam duxi: & quod de Cœ-
nobij vestri constitutione, & Sacelli, quod multi, Iulij Cæ-
saris ætate in eo loco, vbi nunc Leubusium est, constru-
ctum existimant, certior fieri velim: & quod me honori-
ficam apud externos vestri memoriam conseruare clarius
innotesceret. Hoc leuidense munus vt R. V. benignè ac-
cipiat, oro. & de me sibi hoc persuasum habeat, quæcunq;
ad dignitatem vestram exornandam facere videbuntur,
nullo nec loco nec tempore me intermissurum. Filium
Dei salutaris doctrinæ fontem precor, vt actiones omnium
vestræ, ad illustrandam Christi gloriam & promouenda li-
beralium artium studia, susceptæ, felicissimo successu flo-
reant, Rostochio Megapolen. IX. Cal. Ian. an. 1577.

R. mæ Væ. D.

addictus

And. Vuen. Silesius.

ELEGIA
DE CAUSIS INCARNATIONIS CHRISTI SALVATORIS NOSTRI DEI ET MARIE VIRGINIS FILII.

VAVibus exultat liquidus concentibus
ether.

Clangor & insuetus sidera celsa ferit.
Garrula, quæ gelidis habitat sub vallibus,
Echo

Auditos iterat terq; quaterq; sonos.

Concipiunt animis superæ noua gaudia turmæ,

Et summis celebrant laudibus acta Dei.

Eumenidum mater placido resoluta sopore

Nox, thalami linquit dulcia claustra sui.

Eminus aethereo cæli domus igne resulget,

Nascitur & cælo candidiore dies.

Vndiq; diffusos rebus color inficit agros

Omnis & arrectis auribus astat ouis.

Fallor? an est visus Pastor regionibus illis,

Lanigerum seruans lata per arua gregem?

Excubias ouium tenebrosa tempore noctis

Egerat, ab vita nescius ipse sua.

Quis mihi quis poterit causas aperire latentes,

Quis facti poterit sensa referre mihi?

Cedite fatidici Pythones, cedite docti,

Non ratio causas querere vestra potest.

Vos procul à recto flectetis tramite gressus,

Denius in dubium vos trahet error iter.

Non

Non secus ac densa Puer in caligine versans,
 Ambiguas carpit nocte silentie vias.
 Roboris humano minus est in pectore firmi,
 Quam queat ut proprio noscere marie Deum.
 Sicut enim nigra moderatrix Cynthia noctis
 Auricomum lumen fundere sola nequit,
 Sed nisi det puros radios Hyperione naus
 Latonæ soboli, luce nitente caret:
 Sic nisi mens hominum motu spirante calescat,
 Cæcutit, & sanæ nil rationis habet.
 Non igitur narret vates Amphrystia causas,
 Præsciis haud rerum magnus Apollo canat.
 Astrologus taceat, cui lucida sidera cura,
 Nec labor hîc Physici robur habere potest.
 Candidus enodet descendens cœlitus ales,
 Et canius causas explicet iste noui.
 Cur adeò trepidus timor ima perambulat ossa,
 Cur adeò rapido corda tremore paueni?
 Tollite corde merus, pastores tollite curas,
 Angelicus referet nuncia lata chorus.
 Virginis è tenera CHRISTVS modò prodiit aluo.
 Quem toties sancti præcinuere patres.
 Ut miseras animas rursus donaret Olympo,
 Regnaq; Tartarei frangeret ima lupi.
 Res cœli tenuit Christus, solioq; paterno
 Sedit is, equalis robore vig, DEO.
 Sed vetita postquam decerpit ab arbore pomum
 Eua, secutura posteritatis onus:
 Decreuit DEVS, ut scelerati criminis expers
 Sumeret humanæ debile carnis opus.
 Quod nisi miranda factum ratione fuisset,
 Ad quos, dic, vsus conditus orbis erat?

In nihilum penitus natura redacta perisset,
Peccato causam suppeditante mali.
Cur DEVS astrigere fulgentia lumina cæli,
Finxisset doctæ consolidata manu.
Si nemo cuius fuerant ea condita causa,
Turpia curasset crimina fontis Adæ?
Nonne, quibus cælum posset benè cernere, vultus
Erectos hominem iussit habere DEVS?
Sol lucet radians, splendet soror addita phæbo,
In medioq; nitent astra videnda polo.
Vt rectè scrutans mortalis sidera cæli,
Distinguat vicibus tempora cuncta suis.
Occasus horum solers disquirat & ortus,
Disponatq; via commodiore dies.
Terra creature seruit, semenq; receptum,
Constitus ingenti fœnore reddit ager.
Sedulus hunc versat duro renouatq; ligone,
Vt capiat fructus, villicus, inde suos.
Plumigere magnum volucres per inane volantes,
Terrigenis etiam commoda multa ferunt.
Veliuoli tranant pisces per marmora Ponti,
Et Pelagi feriunt prætereuntis aquas.
Qui quantum faciant fructus mortalibus agris,
Quis satis humana dicere voce potest?
Singula quid breuibus numeris includere nitar,
Ingenij vires re superante mei.
Si mihi Cecropiæ detur facundia lingua,
Si mihi sint Pylj verba diserta senis.
Non tamen idcirco perstringere commodâ possem,
Quæ præstant summi cuncta creata DEI.
Iam si lapsus homo perisset ob impia vitæ
Crimina, cur tellus ista creata foret?

Ad soba

*At soboles hominum tristes miserata labores,
Iratum voluit conciliare DEVM.
Hinc sibi mirando coniunxit fœdere massam,
Quam fragili primus corpore gessit Adam.
Nam quia se vitij homo commaculauerat agris,
Par homo, qui pœna pondera ferret, erat.
Nec vero fuerat mortali semine cretus,
Qui daret irato premia iusta DEO.
Sed mediator erat, sed imago coæua parenti,
Et DEVS, auxilio qui fouet omne suo.
Debuit is nobis cœlestes reddere sedes,
Debuit is iusto soluere danda Deo.
Non hominum quisquam potuit penetralia Ditis
Vertere, non imæ perdere recta stygis.
Nec stimulos sciuit saue diffringere mortis,
Nec potuit nobis significare DEVM.
Amisam nemo valuit reparare salutem,
Aut nobis summi prodere sensa patris.
Sed generosa Dei pura sata virgine proles,
Protulit ex patris dogmata vera sinu,
Consilium nouit non perscrutabile nobis,
Quam prius hac mundi machina structa fuit.
Salue Nate Deo viuo, Dux optime, salue
Te duce nunc lethi robora fracta iacent.
Vis iacet inferni, nobisq; palatia cali
Denicta Sathana splendidiora patent.
Sis bonus & mitis, fidosq; recollige cætus,
Nostraq; tranquilla pace quiescat humus.
Ut cunas, meritumq; tuum celebremus: vt omnis
Posteritas laudet nomen ubiq; tuum.*

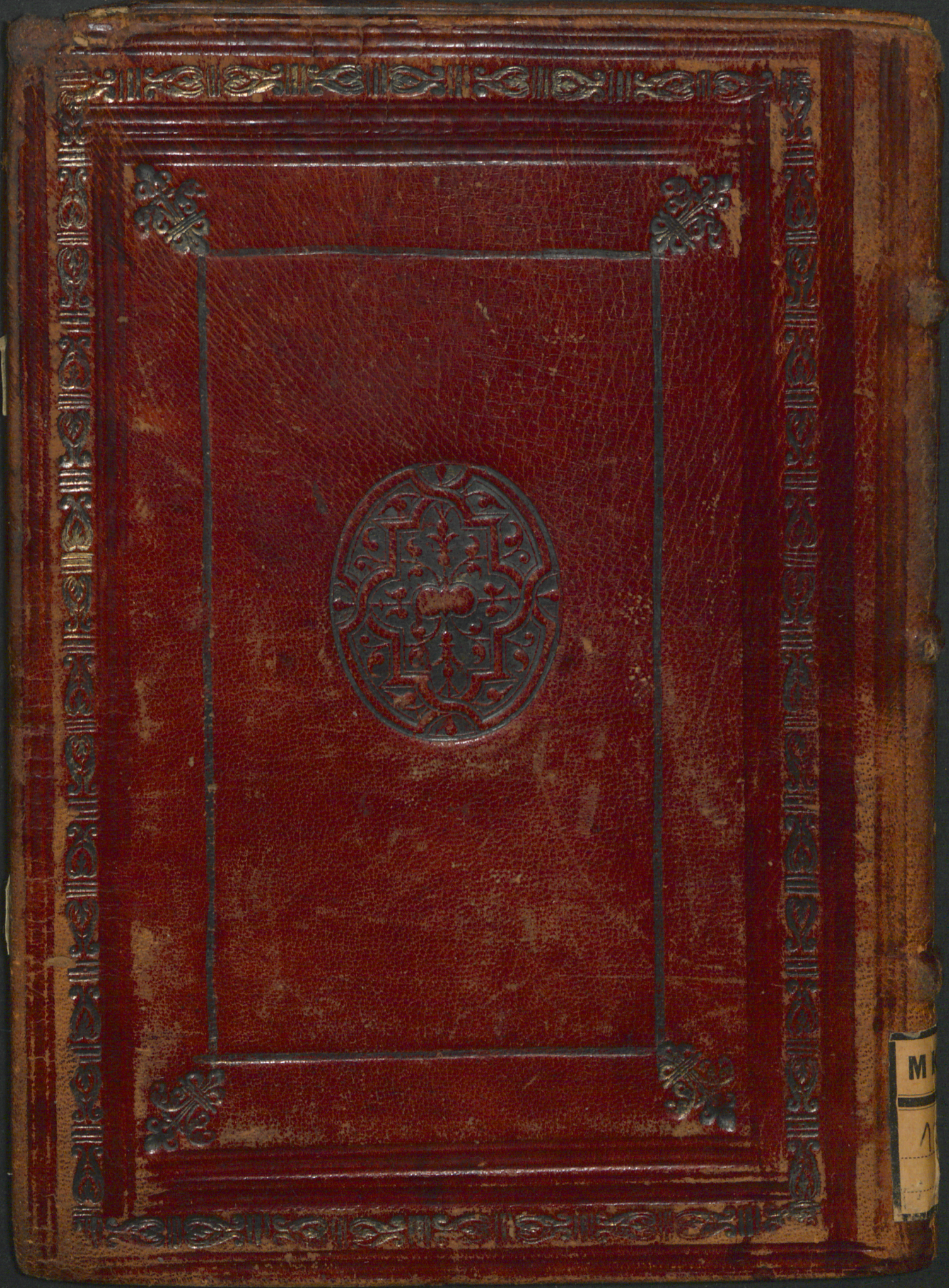
F I N I S.

Handwritten mark or signature

Cl. Boh. 8049

[Faint handwritten text and musical notation]

Hist. 8049

M
A

EL
DE FRA
RERVM ET
HV
ITATE
PTATVM

Aerule
Ign
Lunag
Prod
Cum solitum reperens cu
Pieridas reuoco sub
Qua musco cinctus gra
Neuela, piscoso vo
Et regis Arctoas, Hene
Bucephali in Clype
Cumq; dabam Musis op
Mentibus occurrunt
Qua Doctore Paro didi
A Duce qua CRA
Cum faceret studijs Re
In quo IAGEL
Tunc animo voluens
Cogito natura para
Quid fremius tristes i
Horrida quid mult
An subeant terras to
Quid generet lon

ndere Teibhos un
ncipiebat equos,
mens de lumine lu
nsficienda rotis:
aborem,
as.
s vluis
quas,
tus vrbes
nigri.
vacabam,
meis.
s in vrbe,
omen habet,
a, finem
rpis habet.
era Phæbi
a gignat,
e creet:
e stelle,
yna trabis.
B Vnde

